

Terveisiä 40-vuotisesta toimitustyöstä

Tämä pääkirjoitus päättää *Nuorisotutkimus*-lehden 41. vuosikerran. Se siis tarkoittaa, että lehti on täyttänyt komeat 40 vuotta. Lehti on keskiaikuisuuden tai varhaisen keski-ian vaiheessa; ei enää nuori eikä vielä vanha. Nelikymppisenä elämäntietä tasoittuu ja hyvinvointi lisääntyy. Aikuisella *Nuorisotutkimuksella* onkin asteittain vakiintunut asema tiedeviestinnän kentällä. Lehden päätoimittajien lista on kunnioitettava: Matti Holopainen (1983–1985), Sari Vesikansa (1986–1992), Sari Näre (1993–2012; yhdessä Jaana Lähteenmaa 1–3/1993), Tomi Kiilakoski (2013–2016), Lotta Haikkola (2017–2019), Päivi Berg (2020), Päivi Berg & Mira Kalalahti (2021–2022) ja Mira Kalalahti & Anna-Maija Niemi (2023–).

Ensimmäisessä *Nuorisotutkimus*-lehdessä 1/1983 päätoimittaja Matti Holopainen toteaa, että lehti on syntynyt nuorisotutkimuksen yhdyssiteeksi ja keskustelufoorumiksi ja sen tarkoituksena on luoda uusi, pysyvä keskustelufoorumi nuorisotutkijoille. ”Tutkitaan, kirjoitellaan ja keskustellaan!”, Holopainen toivoo pääkirjoituksensa lopuksi. Päätoimittajan toiveen voi sanoa käyneen toteen nyt 40 vuotta myöhemmin, kun katsoo lehteä taaksepäin. *Nuorisotutkimuksessa* on julkaistu neljän vuosikymmenen aikana satoja tieteellisiä artikkeleita, katsauksia, puheenvuoroja, lektioita ja haastatteluja sekä erilaisia raportteja ja arvioita.

Idea *Nuorisotutkimus*-lehden perustamisesta on Kari Paakkunaisen kirjoittaman Nuorisotutkimusseuran historiikin (2018) mukaan virinnyt todennäköisesti valtion nuorisoneuvoston ja Kansalaiskasvatuksen Keskuksen (nykyään Suomen Nuorisotalon kattojärjestö Allianssi) järjestämässä nuorisotutkimusseminaarissa, jossa Nuorisotiedon kirjaston silloinen informaatikko Maire Wikholm oli mukana. Historiikissa hän kertoo, että Nuorisotiedon kirjaston julkaisemien uutuusluetteloiden yhteydessä julkaistiin myös tutkimustiivistelmiä, joista sitten kehittyi nuorisotutkimustietoa kaikelle kansalle levittävä lehti. Aluksi lehteä julkaisi Kansalaiskasvatuksen keskus ja myöhemmin mukaan tuli Nuorisotutkimusseura, jolle lehden kustantaminen siirtyi kokonaisuudessaan vuoden 2006 alussa.

Lehdessä on otettu vertaisarviointi käyttöön vuonna 1993 ja lehdellä on ollut merkittävä rooli Nuorisotutkimusseuran hyväksymisessä Tieteellisten seurain valtuuskunnan TSV:n jäseneksi. Lehdellä on myös ollut JUFO-luokitus (taso 1) vuodesta 2012 alkaen.

Vakiintuminen tuo parhaimmillaan työskentelyyn pysyvyyttä, ennustettavuutta ja ripauksen arvokkuutta. *Nuorisotutkimus*-lehti on pystynyt säilyttämään laajenevalla julkaisukentällä kirjoittaja- ja lukijakuntansa. *Nuorisotutkimus* ilmestyy neljä kertaa vuodessa. Lehdellä on toimitussihteeri ja aktiivisesti työskentelevä toimituskunta. Lisäksi toimitustyöhön osallistuu vuosittain 1–2 vierailijaa teemanumeron toimituskuntaa. Keskiaikuisuuteen ehtineen lehden vakiintunut asema edellyttää kuitenkin myös jatkuvaa itseriflexiota ja asemoitumista nuorisotutkimuskentällä. Viimeksi tätä tehtiin toimituskunnan tämän vuoden joulukokouksessa, jossa keskusteltiin lehden perustehtävästä: mitä on nuorisotutkimus, minkälaisiin keskusteluihin lehdessä julkaistavat tekstit kiinnittyvät, mikä ”kelpaa” nuorisotutkimukseksi?

Lehden keskeistä aluetta ovat ainakin *iuventus* (aika, jolloin ihminen on nuori) ja *iuvenis* (nuori), ja näihin kietoutuvat käsitteet, politiikat, puhettavat ja elämäkokemukset. Varsinaisesti

lehden keskiössä ei kuitenkaan ole vain tiettyä ikävaihetta elävän ryhmän tutkiminen *sinänsä*, lähestymistavasta riippumatta. Kun kirjoitetaan vaikkapa nuorten liikunnanharrastamisesta tai päihteidenkäytöstä, toimituksessa luetaan tarjottua tekstiä kiinnostuneena siitä, onko näkökulma ilmiön tarkasteluun nuorisotutkimuksellinen. Rajanvedot ja määrittelyt ovat kuitenkin vaikeita, ja käytännössä tutustumme aina tarjottujen tekstien teoreettisiin viitekehyksiin, tutkimuskysymyksiin ja argumentaatioon. Onkin erityisen tärkeää, että lehden toimituskunnassa pidetään yllä yhteistä keskustelua siitä, mitä kaikkea nuorisotutkimus voi lehdessämme olla, ja tätä keskustelua on hyvä käydä vilkkaasti myös muilla nuorisotutkimuksen areenoilla.

Toisaalta voidaan keskustella siitä, onko *Nuorisotutkimus*-lehti poikkeittieteellinen, monitieteinen tai tieteidenvälinen. Kokoako lehti ja sen artikkelit yhteen nuoruutta koskevia keskusteluja eri tieteidenaloilta vai pyrkiikö se vahvistamaan nuorisotutkimuksen omaa tiedonmuodostusta? Tavoitteleeko se akateemisen ja populaarin nuorisotiedon yhdistämistä tai luoko se niiden välille dialogia? *Nuorisotutkimus* on toiminut sekä akateemisenä että tiedettä popularisoivana tiedelehtenä, ja pyrkinyt tarjoamaan katsausten, puheenvuorojen ja teemanumeroiden kautta tekstejä laajemmalle yleisölle. Tiedeviestinnän laajetessa yhä useammille ja nopeammin saavutettaville alustoille on painotus ollut enemmän tieteellisissä artikkeleissa, mutta tasapainoa haetaan jatkuvasti muiden kirjoitusten ja monimuotoisempia tekstejä yhteen kokoavien teemanumeroiden muodossa.

Lehden ensimmäinen teemanumero on julkaistu vuonna 1985, sen teemana olivat alakulttuurit. Teemanumerossa päätoimittaja Holopainen muistutti pääkirjoituksessa, että ”Nuorison omat kulttuurit ovat vastakulttuureita. Niillä on oppositiivälineen rooli vanhempien valtakulttuureita vastaan. Nopeasti vaihtuvien pintamuotien lisäksi nuorten kulttuurit sisältävät tärkeitä viestejä. Ne ovat yhteiskunnan paatuneen omantunnon ääniä. Mitä rajumpi vastakulttuuri sitä selvempi avunpyyntö tai varoitus. Meidän tulisi oppia tulkitsemaan näitä viestejä.” Teemanumeroilla jatkettiin vuoteen 2012 saakka, kun taas vuosina 2013–2016 teemanumeroita ei ollut lainkaan. Vuodesta 2017 eteenpäin teemanumeroita on ollut 1–2 vuodessa. Vuosien varrella lehdessä on käsitelty hyvin monenlaisia teemoja muun muassa koulusta kulttuuriin ja nuorten pahoinvoinnista vähemmistöjen kohtaamiseen.

Lehden sisältö

Tässä numerossa on neljä vertaisarvioitua artikkelia. Tuulikki Kurtelius ja Kristiina Kumpulainen pureutuvat ensimmäisessä artikkelissa kuudesluokkalaisten nuorten yksinäisyyden kokemuksiin tarinateatterin keinoin artikkelissaan ”Nuorten kokeman yksinäisyyden tutkimus tarinateatterin menetelmin”. Heidän tutkimuksellinen kiinnostuksensa kohdistuu siihen, millaista tietoa tarinateatterin lähestymistavat nostavat esiin nuorten yksinäisyydestä ja miten tarinateatteri tutkimuskäytäntönä sopii yksinäisyyden tutkimukseen.

Anna-Kaisa Kuusisto ja Kristiina Korjonen-Kuusipuro tarkastelevat artikkelissaan ”Kohtaamisista kohti osallisuutta – monikulttuuristen taidetyöpajojen sosiomateriaalisten suhteiden rakentuminen” yksin Suomeen tulleiden turvapaikanhakijanuorten ja suomalaistaustaisten nuorten kanssa toteutettuja taidetyöpajoja. Heidän artikkelinsa tuo nuorisotutkimuksen kentälle lisää tietoa monikulttuuristen kohtaamisten ja osallisuuden rakentumisesta sekä sosiomateriaalisten suhteiden merkityksestä osana näitä.

Elina Niinivaaran artikkeli ”Aikanieluja ja hidastavia rakenteita. Etnografinen näkökulma pakolaistaustaisten nuorten opinpolun ongelmakohtiin” nostaa esiin pakolaistaustaisten nuorten opiskeluun liittyviä vaikeuksia nuorten eletyn arjen näkökulmasta. Hänen etnografisen aineistonsa pohjalta sisällönanalyyssissa etualalle nousivat aika ja sen puute nuorten opiskelun arjessa.

Viimeisessä artikkelissa ”Tyttöjen toimijuus ja uhrius seksistisen väkivallan ja välittämisen kietoumassa” Helena Louhela tarkastelee sitä, kuinka nuori nainen sanallistaa ja tulkitsee fyysistä ja seksuaalista väkivaltaa sisältänyttä suhdettaan aikuisen miehen kanssa, joka lain mukaan määrittellään lapsen seksuaalisena hyväksikäyttönä. Hänen tutkimuksensa haastaa määrittelemään seksististä väkivaltailmiötä ja tyttöjen toimijuutta kontekstuaalisina ja tilannekohtaisina ilmiöinä.

Lisäksi lehdessä on Mikko Piispan väitöskirja ja vuoden 2023 lopussa eläkkeelle siirtyneen Päivi Armilan haastattelu- ja puhekokonaisuus, kirjoittajina Anni Rannikko ja Petri Paju.

Jatkossa avoimesti saatavilla

Keskiaikuisuuteen elämänvaiheena kiinnitetään usein sellaisia määritteitä, kuten antoisuus ja merkityksellisyys. Keskiaikuisuus on myös uusien alkujen ja siirtymien aikaa. Jonkinlaisina kriiseinä ja sokkeina 2020-luvulla kaikkia tiedelehtiä ovat kohdanneet avoimen tieteen periaatteet ja yhä kiihtyvä vaatimus tutkimustiedon nopeasta tuottamisesta. Kotimaiset tiedelehdet ja tiedekustantajat ovat joutuneet arvioimaan uudelleen rahoituspohjaansa sekä avoimen ja vastuullisen tutkimuksen lähtökohtien toteutumista. Vaikka painetulle *Nuorisotutkimukselle* on oma vankka lukijakuntansa, yhä painokkaammin on tullut esiin tarve julkaista lehteä paitsi sähköisesti, myös avoimesti. Tähän saakka käytössä ollut vuoden embargo-käytäntö on ollut jonkinlainen hidaste avoimen tieteen periaatteiden toteutumiselle. Käsillä oleva numero onkin yksi käännekohta avoimemman julkaisemisen polulla: vuoden viimeisen numeron myötä lehti julkaistaan jatkossa heti avoimesti verkossa (<https://journal.fi/nuorisotutkimus>), ja se on saavutettavissa samaan aikaan painetun lehden kanssa. Syntymäpäiväpuheenaan *Nuorisotutkimuksen* toimitus esittää tämän muutoksen myötä kutsun monimuotoistaa lehdessä julkaistavia tekstityyppejä tarjoamalla aktiivisesti lehteen tieteellisiä artikkeleita, katsauksia, puheenvuoroja, luentoja ja kirja-arvioita.

Nuorisotutkimus-lehden päätoimittajat

Mira Kalalahti

Anna-Maija Niemi

Nuorisotutkimus-lehden toimitussihteeri

Tanja Kontinen

Lähteet

Paakkunainen, Kari (2018) *Nuorisotutkimusseuran historiaa 1987–2018. Vapaaehtoisten yhdistysinnosta sykkiväksi tutkimusorganisaatioksi*. Helsinki: Nuorisotutkimusseura/Nuorisotutkimusverkosto, julkaisuja 211, 187–220.